

Katedraali

Helsingin tuomiokirkkoseurakunnan
seurakuntalehti 3/2011

**Annankadun toimintakeskus
avasi ovensa**

**Henkilöstö muutti Bulevardin
peruskorjattuun seurakuntataloon**

Uuden edessä

Yksi Vanhan testamentin pääaiheista on pakkosiirtolaisuuden ymmärtäminen. Israelin oppineita vaivasi vuosisatoja kysymys: kuinka Jumalan valittu kansa saattoi joutua tuhotuksi niin perusteellisesti, että jäljelle jääneetkin vietiin väkisin kaukaiseen maahan vieraan vallan armoille. Selitystä haettiin uskosta luopumisesta ja tottelemattomuudesta Jumalan lakia kohtaan.

Uuden näkökulman avasi paluu takaisin omaan maahan ja sen synnyttämä riemu. Pakkosiirtolaisuus oli synnyttänyt uusia ajatuksia: pelastajakuninkaan odotus oli tuonut uusia vivahteita vanhaan lakiuskoon. Ja paluun riemu antoi voimaa uuden tempppelin valtavaan rakennushankkeeseen.

Pakkosiirtolaisuuden näennäinen umpikuja oli osoittautuva Pyhän Hengen johdatukseksi, jossa vanhat kalkkeutuneet rakenteet saivat uutta elämää. Iisain kannosta puhkesi virpi.

Myös Jeesuksen työ ajautui näennäiseen umpikujaan, ristiinnaulitsemisen lohduttomuuteen. Mutta ristin tappiosta nousi ylösnousemuksen voitto. Henki antoi voiman viedä uusi sanoma kaikkialle maailmaan, rakentaa temppeleistä suurin: kristillinen kirkko.

Näissä pakkosiirtolaisuudesta paluun tunnelmissa olemme tehneet omaa vähäistä muuttoamme takaisin Bulevardille. Seurakunta on joutunut tekemään kipeitä tilaratkaisuja taloudellisessa paineessa. Monista rakkaista paikoista on jouduttu luopumaan.

Seurakunnan perustoiminnot eivät kuitenkaan muutu tilamuutosten seurauksena. Messuun on mahdollisuus päästä entiseen aikaan entisessä paikassa. Kirkolliset toimitukset voi edelleen saada omassa vanhassa kotikirkossa.

Mutta emme saa jäädä kiinni vanhaan. On nähtävä uudet avautuvat mahdollisuudet. Annankadun keskukseen tulee seurakuntalaisten uusi olohuone. Mitä uutta Annankadun diakonian ja kansainvälisen työn keskus yhdessä Vanhan kirkon kanssa voi tuoda seurakuntamme toiminnan rikkauteen? Mitä mahdollisuuksia kätkeytyy siihen, että myös valtaosa seurakuntamme työntekijöistä tapaa päivittäin toisensa keskusseurakuntatalolla Bulevardilla?

Jumala luo uutta sielläkin, missä emme sitä heti näe. Voisiko hän luoda jotain uutta myös meissä?

Matti Poutiainen, kirkkoherra, tuomiorovasti

- 2** Pääkirjoitus: Uuden edessä
Tuomiorovasti Matti Poutiainen
- 4** Lähes kaikki työntekijät saman katon alle
- 6** Arkkitehti Turo Halme peruskorjauksesta:
Entisöintiä, uutta tekniikkaa, valo ja ilmavuutta
- 8** Annankadun toimintakeskus odottaa sinua -
astu taloon
- 10** Tapahtuu Annankadun toimintakeskuksessa
- 12** Muuttoja, muutoksia ja uusia näkökulmia
Pastori Hannu Kiuru
- 22** Tapahtui kesällä 2011
- 16** Lapset ja perheet
- 18** Kouluikäiset ja nuoret
- 20** Diakonia
- 22** Tapahtumia
- 27** Ryhmiä, piirejä
- 28** Yhteystiedot

4

Kuvaushetkellä Bulevardin seurakuntatalo oli lähes muuttovalmis vastaanottamaan parin päivän päästä saapuvat muuttajat. Papiston työhuoneet sijaitsevat talon toisessa kerroksessa.

28

Café Agricola Mikael Agricolan kirkolla on auki kaikille ja tarjoaa alueen parasta kahvilaruokaa. Tule syömään hyvää ja tee samalla hyvää. Lahjoitamme laskennallisen ruoka-annoksen hinnan ostoksistasi Kirkon ulkomaan avun kautta Afrikkaan.

Toimitus ja ulkoasu: Liisa Airaksinen, p. (09) 2340 6113, liisa.airaksinen@evl.fi. Toimitusneuvosto: Anna-Maija Viljanen-Pihkala, Pekka Suikkanen, Liisa Airaksinen. Kansikuva: Lari Lappalainen. Kuvassa Annankadun toimintakeskuksen vastuuhenkilöt: Diakonissa Kirsi Valkeapää (vas.), kansainvälisen työn sihteeri Laura Hytti ja Vanhan kirkon kappalainen Arto Antturi. Julkaisija: Helsingin tuomiokirkkoseurakunta. Painopaikka: Tyylipaino Oy. ISSN 1798-8551.

Katedraalin verkkoversio julkaistaan osoitteessa: www.helsinginseurakunnat.fi/tuomiokirkko. Painettu lehti on jaossa kirkoissamme ja muissa toimipisteissä. Pääsiäisenä ja jouluna ilmestyvät erikoisnumerot jaetaan jokaiseen kotiin seurakunnan alueella. Tapahtumatietoihin voi tulla muutoksia. Uusin tieto on verkkoversiossa.

Lähes kaikki työntekijät saman katon alle

Bulevardin seurakuntatalon reilut puolitoista vuotta kestänyt peruskorjaus on nyt valmis. Syyskuun puolivälissä uusittuihin tiloihin muuttivat kirkkoherranvirasto, diakoniatyöntekijät, papisto sekä osa kirkkomuusikoita, lapsi- ja perhetyön sekä kirkonpalveluntyön väkeä, siis melkein kaikki muut paitsi Agricolan porukka. Tuomioseurakunnan käyttöön tulee talon kaksi ensimmäistä kerrosta. Samalla Annankadun puolelle ollaan rakentamassa kansainvälisen työn ja diakonian keskusta.

Teksti LIISA AIRAKSINEN Kuvat LARI LAPPALAINEN JA LIISA AIRAKSINEN

Uskomme, että yhteiset tilat, jotka tarjoavat seurakunnan työntekijöille mahdollisuuden kohdata toisensa kasvoista kasvoihin, helpottavat keskinäistä yhteydenpitoa ja yhteisistä asioista sopimista. Näillä henkilökohtaisilla tapaamisella on myös suuri merkitys työmotivaation ja viihtyvyyden kannalta”, tuomiorovasti, Helsingin tuomiokirkkoseurakunnan kirkkoherra **Matti Poutiainen** toteaa.

Kun keskustan neljä seurakuntaa yhdistettiin kymmenisen vuotta sitten, ja syntyi nykyinen Helsingin tuomiokirkkoseurakunta, seurakunnalla oli viisi kirkkoa ja paljon muita toimitiloja. Toimitilat olivat hajallaan eri puolella Helsingin keskustaa, ja niin olivat myös työntekijöiden työpisteet. Seurakunnan työntekijöiden luontaisten kohtaamisten mahdollisuus oli vähäistä ja hyvin pitkälle kommunikoitiin vain sähköpostin välityksellä.

Seurakunnan strategiassa päädyttiin jo viitteen vuotta sitten ratkaisuun, että työntekijöiden työpisteitä on syytä keskittää yhteen paikkaan. ”Syntyi ajatus Bulevardin seurakuntatalosta seurakunnan keskusseurakuntatalona. Talo oli kuitenkin niin huonossa kunnossa, ettei ajatusta voinut toteuttaa ilman suurta peruskorjausta”, tuomiorovasti kertoo.

Yhteisten toimitilojen taustalla vaikutti lisäksi

se seikka, että seurakunnalla oli runsaasti toimitiloja, mutta kaikki eivät olleet riittävän aktiivisessa käytössä. ”Kirkon taloudellinen tilanne on muuttunut entistä kireämmäksi, ja siksi vähäisessä käytössä olevista tiloista pitää luopua ja nostaa jäljellä olevien tilojen käyttöastetta.”

Samanaikaisesti uusi kolmesta ruotsinkielisestä seurakunnasta muodostunut Johannes församling etsi toimitiloja keskustasta. Lokakuun alusta lähtien Johanneksenkirkon ja Korkeavuorenkadun seurakuntatalon II- ja III -kerroksen tilojen hallinta siirtyy Johannes församlingille.

Nämä uudet tilajärjestelyt eivät kuitenkaan tuo suuria muutoksia Tuomiokirkkoseurakunnan toimintaan. Johanneksenkirkossa jatkuu edelleen messutoiminta ja kirkolliset toimitukset: kasteet, kouluikäisten toiminta Korkeavuorenkadun katusalla. Johanneksenkirkon tilavaroja hoitaa jatkossa Johannes församling. Tuomiokirkkoseurakunta tosin hoitaa omien toimitustensa varaukset.

Tuomiorovastin tulevaisuuden näky on, että Tuomiokirkkoseurakunnalla on neljä keskusta, joilla kullakin on oma profiilinsa: Tuomiokirkonmäki, Agricola, Bulevardi ja Vanha kirkko sekä Jätkäsaari, jota ollaan suunnittelemassa. ”Tuomiokirkolla on luonnostaan valtakunnallinen il-

meensä. Tuomiokirkon alueeseen kuuluva Suomenlinnan kirkko on suosittu vihkikirkko, joka lisäksi aktiivisesti tarjoaa lapsille ja kouluikäisille toimintaa. Agricolaan on syntynyt uudenlaista ja osallistuvaa kirkollista toimintaa. Vanhaa kirkkoa ja Annankatua kehitetään diakonian ja kansainvälisen työn keskuksiksi. Jätkäsaarella ja Ruoholahdessa odottavat uuden asuinalueen haasteet. Meritullin seurakuntasalin ja muiden tilojen tuleva käyttö on vielä jossakin määrin avoinna. Varmaa kuitenkin on, että musiikkitoiminta, kuten Cantores Minores -poikien kuorotoiminta, jatkuu vahvana.”

Bulevardin seurakuntatalo sijaitsee keskeisellä paikalla Helsingin keskustassa, Bulevardin ja Annankadun kulmassa.

Bulevardin seurakuntatalo pähkinäkuoressa

Bulevardi 16 B

I-kerros

II-kerros

- Kirkkoherranvirasto
- Papisto
- Lapsi- ja perhetyö
- Seurakuntasali
- Kirkkomuusikot
- Kirkonpalvelutyö

V-kerroksessa sijaitsevat Tuomiokapitulin tilat, ja siis myös piispan työhuone. III- ja IV-kerros on vuokrattu ulos.

Annankatu 14 D

- Annankadun toimintakeskus
- Annankadun sali, Diakonia, Ryhmähuone
- Kerhohuone sisäpihalla (käynti ajoportista)

Seurakuntatalossa työskentelevän Tuomiokirkkoseurakunnan henkiöstön posti tulee perille osoitteella: PL 168, 00121 Helsinki.

Lyhyt historiikki

Bulevardin seurakuntatalo on toteutettu vuonna 1912 järjestetyssä arkkitehtkilpailussa kolmannelle sijalle sijoittuneen arkkitehtien V. Jung & E. Fabritius laatiman suunnitelman pohjalta. Rakennus valmistui 1915. Uudisra-

kennukseen sulautettiin Annankadun varrella sijainnut Th. Höijerin vuonna 1894 piirtämä kaksois-kerroksinen punatiilijulkisivuinen seurakuntatalo. Tämä nykyinen Annankadun sali on nyt peruskorjauksessa entisöity ja se on mm. saanut alkuperäisen koristeellisen kaariholvikaton. Kuvassa yksityiskohta katosta.

Haastattelu LIISA AIRAKSINEN

Kuvat LARI LAPPALAINEN JA LIISA AIRAKSINEN

Arkkitehti Turo Halme peruskorjauksesta:

Entisöintiä, uutta tekniikkaa, valoa ja ilmavuutta

”Bulevardin seurakuntatalon peruskorjauksen suurimpia haasteita oli yhdistää sopusointuisesti, toimivasti ja luontevasti nykyaikaisen toimistorakennuksen tekniikka ja toiminta sekä vanhan rakennuksen rauhallinen arvokkuus”, kertoo Bulevardin seurakuntatalon peruskorjaussuunnittelusta vastannut arkkitehti Turo Halme Arkkitehtitoimisto Hannu Jaakkola Oy:stä. ”Mielestäni tässä onnistuttiin erittäin hyvin.”

A rkkitehti Halme kuvaa Bulevardin seurakuntataloa merkittävällä paikalla Helsingin keskustassa sijaitsevaksi arvovarakennukseksi. Rakennus suunniteltiin ja rakennettiin alun perinkin seurakunnan käyttöön. ”Kiinteistön omistaja ja käyttäjät ymmär-

sivät hyvin rakennuksen merkityksen ja siksi yksi tavoite oli, että se peruskorjauksessa säilyttää arvoisensa puitteet. Remontti oli myös oiva tilaisuus palauttaa rakennuksen alkuperäisiä yksityiskohtia, jotka jossakin vaiheessa oli laitettu piiloon. Talotekniikaltaan (ilmanvaihto, jäähdytys, sähkö- ja tietotekniikka) rakennus päätettiin uudistaa nykyajan vaatimukset täyttäväksi työympäristöksi.”

Peruskorjaustehtävät, jossa ongelmakohtat poikkeavat kovasti uudistuotannosta, ovat Halmeelle tuttuja, koska hän on vetänyt muutamia 1950-luvun toimistorakennusten peruskorjauksia. Pääsääntöisesti hän kuitenkin toimii uudisrakentamisen, lähinnä asuinrakennusten suunnittelun parissa.

Halmeen mukaan yhteistyö tilaajan kanssa sujui erinomaisesti. ”Vanhaa rakennusta uudistettaessa joudutaan toki erinäisissä toiminnallisissa seikoissa tyytymään kompromisseihin. Osapuolil-

Papiston huoneet sijaitsevat II-kerroksessa (vasen kuva). Huoneiden lattiat ovat upeaa massiivitammiparkettia, joka tukee mielikuvaa 1900-luvun alun interiööristä. Käytäväseinät ja ovet ovat kuvioitua lasia, mikä antaa käytäville luonnonvaloa ja avaruutta.

Kirkkoherranvirasto sijaitsee I-kerroksessa. Kuvassa tilavaraussihteri Erika Tuominen (oik.) ja Taina Parviainen, joka toimii aika ajoin sijaisena asiakaspalvelussa.

la riitti hyvää tahtoa ja yhteistyössä suunnitelmat etenivät toteutuskelpoisiksi.”

Talon alkuperä ja sen historia ovat lähtötietoutta, joka kiinnostaa kovasti suunnittelijaa. Bulevardin seurakuntatalon historiaan Halme paneutui yhteistyössä mm. Helsingin kaupunginmuseon kanssa. Talo valmistui vuonna 1915 arkkitehtitoimisto V. Jung & E. Fabritius laatiman ehdotuksen pohjalta. Uudisrakennukseen sulautettiin Annankadun varrella sijainnut Th. Höijerin vuonna 1894 piirtämä kaksikerroksinen punatiilijulkisivuinen seurakuntatalo.

Mukavana sattumana Halme löysi toimistonsa kirjahyllystä vuoden 1915 Arkkitekten-lehden, jossa uudisrakennus oli esitelty tuoreeltaan. ”Tutkin tarkasti lehdessä julkaistuja muutamia mustavalkoisia kuvia ja jo tässä vaiheessa heräsi ajatus saada esille alkuperäisiä värisävyjä ja mahdollisia koristeaiheita, jotka oli myöhemmin peitetty maalikerrosten alle. Näitä oli erityisesti Annankadun kaariholverissa, toisen kerroksen seurakuntasalissa ja molempien salien eteis- ja aulatiloiissa sekä porrashuoneissa.”

Alkuperäiset hienot ikkunat olivat säilyneet hyvin koko rakennuksessa. Ensimmäisen kerroksen katujulkisivujen ikkunat ovat tammipuiset. Annankadun puolella olivat säilyneet alkuperäisestä 1800-luvun rakennuksesta harvinaiset metalliikkunat. ”Tilajalla, arkkitehdilla ja museovirastolla oli selkeä näkemys siitä, että vanhat ikkunat

kunnostetaan ja säilytetään.”

Talon kolme ylintä kerrosta olivat alun perin asuinhuoneistoja, mutta ne oli muutettu toimistokäyttöön 1950-luvun peruskorjauksessa, jonka suunnitteli arkkitehtitoimisto Ole ja Bertel Gripenberg.

Vanhoja maalikerroksia tutkimaan kutsuttiin erikoisiantuntija Usko Juvonen Ancelo Oy:stä. ”Hän teki upeaa työtä löytämällä alkuperäisiä maali- ja koristekuvioaiheita sekä entisöimällä koristemaalaukset Bulevardin ja Annankadun saleihin, auloihin, D-portaan eteiseen ja porrashuoneisiin. 1950-luvun lämmitysjärjestelmän tieltä oli patterisyyvennykset hävitetty umpeenmuuraamalla. Ne

kuin myös vanhanmalliset lämmityspatterit palautettiin luomaan tunnelmaa.”

Rakennuksen rungon muodostavat sydänmuuriseinät maalattiin talon ilmapiiriin sopivin rauhallisin sävyin. Talon valmistumisen jälkeen rakennetut sokkeloiset väliseinät moninaisine materiaaleineen purettiin.

Halme kertoo, että lähes kaikkiin tiloihin asennettiin upea massiivitammiparketti, joka tukee mielikuvaa 1900-luvun alun interiööristä. Huoneilat aukeavat kuvioitujen lasiseinien kautta toimistokäytävälle, mikä antaa käytäville luonnonvaloa ja avaruutta.

”Lopputuloksessa erottuu selkeästi kaksi eri aikakautta. Runkona on 1900-luvun alun arvorakennus ja siitä erottuu peittelemättä 2000-luvun tekniikka, valoisuus ja ilmavuus. Toivon, että rakennuksessa työskentelevät ovat tyytyväisiä taloonsa.”

”Remontoidussa rakennuksessa näkyy selvästi kaksi eri aikakautta – 1900-luvun alkuvuosien arvorakennus ja 2000-luvun teknologia ja avaruus.”

Annankadun toimintakeskus odottaa sinua – astu taloon

Bulevardin seurakuntataloon, Annankadun puolelle, osoitteeseen Annankatu 14 D, on avattu Tuomiokirkkoseurakunnan diakonian ja kansainvälisen työn toimintakeskus.

*Teksti LIISA AIRAKSINEN
Kuvat LARI LAPPALAINEN*

Miten idea toimintakeskuksesta on syntynyt, Vanhan kirkon kappalainen Arto Antturi?

”Idea on lähtenyt liikkeelle toimitiloista. Käytössä olevat tilat väistämättä vaikuttavat siihen, minkälaista toimintaa seurakunta pystyy tarjoamaan. Nyt peruskorjattu Bulevardin seurakuntatalo uusittuine tiloineen luo erinomaiset puitteet uudenlaisen, monimuotoisen toiminnan käynnistämiseksi.”

Minkälaista toimintaa keskukseseen on tulossa?

”Annankadun toimintakeskuksesta halutaan tehdä matalan kynnyksen olohuone, johon päiväsaikaan tullaan osallistumaan, tapamaan tuttuja ja uusia ihmisiä tai vain oleilemaan. Kahvia ja pullaakin on toki tarjolla. Vapaaehtoisilla on toimintakokonaisuudessa iso rooli. Keskuksessa sijaitsee myös diakoniavastaanotto. Arjen avuksi tarjotaan, osin myös iltaisin, pienryhmiä niin syntyperäisille suomalaisille kuin maahanmuuttajillekin. Ja kirkon kansainvälistä lähetystehtävää pidetään näkyvästi esillä.”

Kenelle olohuonetoiminta on suunnattu?

”Kenelle tahansa, jolla on päivisin vapaata aikaa. Joku on eläkkeellä, joku ei muusta syystä ole päi-

vätyössä, oleskelee väliaikaisesti Suomessa tai on juuri tänne muuttanut. Epätavallisessa elämäntilanteessa moni tarvitsee käytännöllistä apua ja henkistä tukea. Ruotsin kielessä on tähän oma sanakin ”dagslediga”.

Mitä muuta Annankadun tiloissa tapahtuu?

”Iltaisin toimintakeskuksen tilat ovat ahkerassa käytössä; on koulutusta, pienryhmiä ja piirejä sekä erilaisia tapahtumia. Viikonloppuisin molemmissa saleissa (Bulevardin seurakuntasalissa ja Annankadun salissa) järjestetään jonkin verran kastekahveja ja muistotilaisuuksia. Myös Vanhan kirkon sunnuntaiset kirkkokahvit nautitaan Annankadun salissa. Syksyn kahtena lauantaina on naisten brunssi.

Annankadun salin yhteydessä on pieni erillinen ryhmätila, jota voidaan käyttää yhdessä tai erikseen salin kanssa. Pihan puolella on lisäksi kerhohuone, joka soveltuu mainiosti pienpiirien

Annankadun toimintakeskuksen vastuuhenkilöitä: aluekappalainen Arto Antturi, kansainvälisen työn sihteeri Laura Hytti ja diakonissa Kirsi Valkeapää.

kohtaamispaikaksi. Maanantaisin siellä kokoontuu kaksi raamattupiiriä ja keskiviikkoisin kerho huoneen valtaavat kouluikäiset.”

Voiko kuka tahansa varata seurakunnan tiloja?

”Ensisijaisesti seurakuntatalossa järjestetään seurakunnan omaa toimintaa, jossa uusillekin toimintamuodoille ja yhteistyöhankkeille on vielä tilaa. Seurakuntalaiset voivat varata seurakuntasaleja perhetilaisuuksiinsa, kuten kastekahveihin ja muistohetkiin. Ja rajoitetusti tiloja voidaan vuokrata myös ulkopuolisten käyttöön.”

Miten pääsee mukaan vapaaehtoiseksi?

”Annankadun sali on auki arkipäivisin ja tarvitsemme vapaaehtoisiksi sellaisia henkilöitä, jotka voivat tulla auttamaan kahvitarjoilussa ja luomaan omalla läsnäolollaan paikalle vastaanottavaa ilmapiiriä. Suntuo Tuija Rautio toimii salin emäntänä ja

Annankadun upea kaariholvikattoinen sali, joka peruskorjauksessa entisöitiin alkuperäiseen vuodelta 1894 peräisin olevaan asuunsa.

koordinoi vapaaehtoisten mukanaoloa.”

Vieläkö toimintakeskuksen nimikilpailuun ehtii osallistua?

”Kyllä. Aikaa on lokakuun 9. päivään asti. Toiveena on lyhyt, ytimekäs ja kuvaava nimi. Bullankulmaksi paikkaa ei enää oikein voi kutsua. Joskus sitä on kutsuttu myös pullakirkoksi. Koska Annankadun toimintakeskus ja Vanha kirkko muodostavat yhdessä toiminnallisen kokonaisuuden, nimiehdotus voi nousta näistä näkökulmista.

Nimikilpailun tulos julkistetaan Vanhan kirkon messussa sunnuntaina 23.10. Voittanut nimiehdotus palkitaan. Jätä nimiehdotuksesi Annankadun toimintakeskuksessa tai Vanhassa kirkossa olevaan laatikkoon tai lähetä se sähköpostitse: tuoimikirkko.srk@evl.fi. ”

> > >

Tapahtuu Annankadun toimintakeskuksessa

Annankatu 14 D

Avoim olohuone: ti ja to klo 10–14, ke klo 14–18 ja pe 8–12.

Pistäydy silloin, kun itsellesi parhaiten sopii. Yhteinen rukoushetki jokaisen päivän aluksi ja lopuksi.

Ma klo 18.30 **Alfta-kurssi** (Kurssi alkanut 19.9., mutta mukaan voi tulla vielä ma 3.10.)

Tiistai on kansainvälisen työn päivä

Vanhassa kirkossa on päivämusiikki klo 12, jonka jälkeen on jatkot toimintakeskuksessa. Voit tuoda omat lounasevääät mukanas!

klo 15 **Puhu suomea, keskustelupiiri maahanmuuttajille.** Ryhmään etsitään suomenkielentaitoisia keskustelukumppaneita. Yhteydenotot kansainvälisen työn sihteerille: laura.hytti@evl.fi, p. 050 383 5513.

klo 17 **Global Prayer – Maailmanlaaja rukous,** Tuomiokirkkoseurakunnan lähetyksen rukouspiiri, jossa tutustumme seurakuntamme nimikkolähetteihin. Pidämme yhteyttä lähetystyöntekijöihin rukouksin, viestein ja Skypen kautta, rukoilemme heidän puolestaan ja heidän kanssaan, tuemme lähetystyötä eri tavoin ja seuraamme yhdessä maailman tilannetta. Yhteyshenkilö Sari Kuoppala: sari.kuoppala@gmail.com, p. 045 132 6129.

klo 18 **Kansainvälisen työn ilta.** Illoissa käsitellään lähetyksen, kansainvälisen diakonian, ekumenian ja ystävyysseurakuntatyön aiheita eri näkökulmista monin eri tavoin.

Yhteisvastuu-ryhmä kokoontuu kuukauden toisena tiistaina (11.10., 8.11. ja Lucian päivän tunnelmissa 13.12.) . Seuraa ilmoittelua. Tutustumme kansainvälisen diakonian aiheisiin sekä ideoimme ja toteutamme porukalla Yhteisvastuu-keräystä. Kaikki kansainvälisestä diakoniasta kiinnostuneet mukaan iloiseen porukkaan!

Yhteyshenkilöt: Saira Keskiäho, saira.keskiäho@gmail.com, laura.hytti@evl.fi, p. 050 383 5513.

Ke klo 14–16 **Lauletaan yhdessä -yhteislauluhetki.** Laulattajina Martti Ahlström ja Markku Turunen.

To klo 10–12 **Käsityökerho ja Nikkariniilot** – vapaaehtoistoiminnan info

Pe klo 8 **Avoim rukousryhmä**
klo 9–10 **Aamupuuro**

Muita tapahtumia

Hanna-rukousryhmä parittomien viikkojen keskiviikkoina klo 18. Seuraavan kerran 12.10. Hanna-tyo on Radiolähetyksjärjestö Sanansaattajien (SANSÄ) toimintaa, jota toteutetaan yhdessä paikallisseurakuntien kanssa. Suomessa on jo tuhatkunta hanna ja lähes 50 Hanna-ryhmää. Suomesta käsin myös tuetaan taloudellisesti Hanna-työn radio-ohjelmia Indonesiaan, Intiaan ja Kambodzaan.

Avoim Krito -ryhmä 7.10.–2.12. klo 10–12

Kristillinen toipumis- ja vertaistukiryhmä, jossa katsotaan menneisyyden ja nykyisyyden kipukohtiin. Avoimeen Krito-ryhmään voi osallistua koko ajan tai kertaluonteisesti. Tiedustelut diakonissa Lydia Rosenstein, p. (09) 2340 6203.

Kirkkolounaat

Kerran kuussa sunnuntain kirkkokahvit muuttuvat kirkkonlounaiksi ja ne pidetään Bulevardin seurakuntasalissa Vanhan kirkon klo 10 messun jälkeen.

Su 9.10. **Kirkko- ja teemalounas.** Energia-alan vuoden vaikuttajaksi valittu **Jouni Keronen** alustaa aiheesta "Ilmastonmuutos ja energia. Miten suhtautua kristittynä?"
Lounaan tuotto ystävyysseurakuntiemme tukemiseen Virossa ja Unkarissa.

Su 13.11. **Isänpäivän lounas.** Tuotto seurakunnan nimikkolähettiläiden työn tukemiseen.

Su 11.12. **Lähetyslounas kauneimpien joululaulujen tunnelmissa.** Tuotto seurakunnan nimikkolähettiläiden työn tukemiseen.

Naisten brunssi – Women's Brunch la klo 10–11.30

Brunssi kaikille naisille! Aamupalaa ja yhdessäoloa, sanaa ja rukousta, musiikkia ja keskustelua. TulkkauSMahdollisuus englanniksi.

La 8.10. **Ekumeenisen lähetyspyhän brunssi.** Aiheena: Naiset Kristuksen todistajina.

La 10.12. **Naisten brunssi maailman kauneimpien joululaulujen tunnelmissa.**

Mukana Suomen Lähetysseura.

Aamupala maksaa 2 euroa. Voit tuoda jotakin hyvää yhteiseen pöytään nyyttäriperiaatteella. Lisätietoja: diakoniassa Satu Ahonen satu.ahonen@evl.fi ja p. (09) 23406201 ja kansainvälisen työn sihteeri Laura Hytti laura.hytti@evl.fi ja p. 050 383 5513.

Pe 8.12. **Lähetysten rovastikunnallinen puurojuhla** kaikille lähetysten vastuunkantajille ja lähetysten toiminnasta kiinnostuneille.

Changemaker on Kirkon Ulkomaanavun yhteydessä toimiva nuorten ja nuorten aikuisten verkosto, joka tarjoaa vapaaehtois- ja vaikuttamistoiminnan

mahdollisuuksia kehityskysymyksistä kiinnostuneille. Helsingin paikallisryhmä kokoontuu kahdesti kuussa torstaisin klo 18 teemailtoihin. Illat ovat 6.10., 20.10., 3.11., 17.11., 1.12. ja 15.12., Bulevardin kerhuhuoneessa, Bulevardi 16, sisäpiha. www.changemaker.fi/helsinki.

Lisätietoja Annankadun toimintakeskuksesta

- Kirsi Valkeapää, p. (09) 2340 6200
- Arto Antturi, p. (09) 2340 6230
- Laura Hytti, p. (09) 2340 6231
- Tuija Rautio, p. (09) 2340 6247
(jos haluat mukaan vapaaehtoiseksi, esimerkiksi kahvilatiimiin)
- etunimi.sukunimi@evl.fi

Lari Lappalainen

Muuttoa, muutoksia ja uusia näkökulmia

Pastori Hannu Kiuru on istahtanut kokeilemaan, miltä tuntuisi palvella seurakuntalaisia kirkkoherranviraston uudessa asiakaspalvelupisteessä.

jossakin muodossa myös vanhojen ja kuluneitten pappien kohdalla?

Työpaikalla tilanne on myös nostalginen: Istun tätä nykyä taas katselemassa Bulevardin puita ja vilinää täsmälleen samasta ikkunasta kuin nuorena pappina yli 30 vuotta sitten. Tuolloin työpöydälläni komeili IBM:n sähkökirjoituskone, jolla kävin aina naputtelemassa käsin kirjoittamani saarnakonseptit puhtaaksi.

Näkökulman vaihtamisen taito tuttujuutenkin asioiden suhteen on tärkeä kaikille ihmisille kaikkina aikoina. Minulla näkövinkkeli muuttui kerta heitolla automaattisesti, kun tulen nykyään töihin aivan eri suunnasta kuin ennen. Kun ennen kömmin sisään Vanhaan kirkkoon matalasta sakastin ovesta, niin nyt minusta onkin yhtäkkiä tullut ehta pääovimies.

Työelämässä hoetaan mantrana viestiä, että peruutuspeiliin ei pidä tuijottaa, on mentävä aina vain eteenpäin. Mutta onko asia niin? Tietysti iässä itse kunkin on palattava juurilleen, hahmotettava, kuka olen, mistä tulen, minne menen, keiden kanssa ja miksi. Jonakin päivänä löydät edestäsi sen, minkä luulit jo elämässäsi jättäneesi lopullisesti taaksesi.

Visiot ja pitkän tähtäyksen suunnitelmat, joita seurakunnissakin innokkaasti suolletaan, eivät kerro mitään todellista tulevaisuudesta! Kun tulevaan liittyy niin paljon arvaamattomia muutostekijöitä, mm. Jumala, niin kaikki nuo suunnitelmamme menevät aina enemmän tai vähemmän pieleen. Viimeinen sana ei ole meidän hallussamme, vaan se kuuluu Jumalalle.

Tulevaisuutta ei kuitenkaan kannata pelätä, sillä Jumala on jo siellä!

Hannu Kiuru

Tämän syksyn ehdoton huippukohta on paluumuutto Bulevardille. Lähes parin vuoden evakkotaival päättyy, kun kellarista ullakolle asti saneerattu Seurakuntatalo otetaan juhlallisesti käyttöön syyskuun 29. päivänä. Muutto uusiutuneisiin tiloihin tapahtui jo kuun puolivälissä. Tuomiokirkkoseurakunnan virasto, papit, muusikot, diakoniaväki ja seurakuntatilat löytyvät jatkossa Bulevardin ja Annankadun kulmatalon kahdesta alimmasta kerroksesta.

Allekirjoittanut harjoitteli muuttamista jo keuhkolla, jolloin palasin takaisin lapsuuteni ja nuoruuteni maisemiin Tapiolaan. Lienee sanomattakin selvää, että kotiin oli mukava palata. Kuljen täällä samoja vanhoja laattakäytäviä, joita taapersin jo 50-luvun lopulla. 70-80-luvuilla rakennettu ruma, sokkeloinen ja jo nyt aikansa elänyt liikekeskus puretaan pois miltei kokonaan. Joutaa mennäkin. Tulisi vain tilalle entistä ehompaa.

Olen iältäni yhtä vanha kuin Tapiola. Tapiolaan ehostetaan täyttä päätä. Onnistuisikohan sama

Tapautui kesällä 2011...

Kuvat TIMO GRANSTRÖM, NANA HONKASALO, SUSAN LOUHEMA, VERNA KUNTSI, PÄIVI HYVÄRINEN

1

2

1 Vuontispirtin riparileiri pidettiin kesäkuun alussa Enontekiöllä Vuontispirtillä ja Pallastunturin kansallispuiston maisemissa. Lapin kesäkuu oli poikkeuksellisen lämmin. Riparin vaellusretkillä muistuteltiin jatkuvasti juomisen tärkeydestä. Viileä vesi virkisti mukavasti paahteista päivää.

2 Vuontispirtin riparilla laulettiin paljon. Isokset Rihuna ja Jerry soittavat rytmimunia.

3

3 Helsingin Kalevan Pojat ja Tytöt leireilivät heinä-elokuun vaihteessa Nuuksiossa Kolmoislammilla. Leirielämään kuului uimista, vaeltamista, luontopolku, leiripaidanpainantaa, leirikirkko ja vierailupäivä. Pupu ja Kettu paistoivat mainioita lettuja nuotiolla niin, että posket hehkuivat.

> > >

4 Wipinäviikot on koululaisten päiväleiri kesäkuussa ja tekemistä riittää, oltiinpa sitten sisällä tai ulkona.

5 Tapulin matkamuistomyymälästä monet ulkomaiset turistit eri puolilta maailmaa, kuin myös kotimaiset kävijät, ostivat kotiinviemisiksi laadukkaita kirkollisia tuotteita ja matkamuistoja.

Työ Tapulin matkamuistomyymälää ei ole vain tuotemyyntiä, vaan turistien moninaista kohtaamista ja heidän kysymyksiinsä vastaamista koskivatpa ne sitten Tuomiokirkkoa, Helsinkiä tai Suomea laajemminkin.

Myymälä oli nyt avoinna kolmatta kesää.

6

8

6 Ruttopuiston torstai-illat saivat uuden ilmeen, kun Vanhan kirkon ovet olivat auki kesä-elo-kuussa torstaisin klo 17–21. Rukouksen huoneeksi nimettyinä iltoina kirkossa kävi 150–260 ihmistä. Noin neljännes heistä halusi, että heidän puolestaan tai heidän kanssaan rukoillaan. Iltaan kuului myös musiikkihetki, joissa esiintymässä oli mm.

7

Junnu Aaltonen, Pepe Willberg ja Jukka Tolonen. Iltojen aikana kahvia jaettiin kymmeniä litroja ja kolmioleipiä parisataa.

Henna Rasilainen (kesk.) vastasi toiminnan koordinoinnista, ja vapaaehtoisina olivat mukana mm. Liisa Kareluoto ja Jani Laukkanen.

7 Koko kesän kestänyt Helsingin Urkukesä on pääasiassa klassiseen musiikkiin keskittyvä Suomen laajin musiikkifestivaali. Nyt 10. keran järjestetty festivaali oli sekä taiteellinen että yleisömenestys ja lisäsi kävijämääräänsä edellisvuodesta noin viidenneksellä. Kävijöitä oli lähes 11000. Urkukesän ensi kesän suunnitelmiin kuuluvat muun muassa urkukonsertit uudessa musiikkitalossa. Kuvassa Kaari-ensemble esiintymässä Vanhassa kirkossa.

8 Tuomiokirkon kryptassa voi kesäsin nauttia kahvia ja kuukausittain vaihtuvista taidenäyttelyistä. Ravennan mosaiikkikokoelma oli esillä heinäkuussa. Kokoelman teokset ovat tarkkoja kopioita alkuperäisistä mosaiikkiteoksista, jotka sijaitsevat Ravennan vanhoissa kirkkoissa. Ne ovat suojeltuja ja kuuluvat Unescon maailmanperintäalueeseen. Mosaiikkikopiot valmistettiin 1950-luvun alussa, jotta maailma tulisi tietoiseksi Ravennan kaupungissa piilevistä taidearteista.

Lapset ja perheet

Seurakuntien lapsi- ja perhetyö tarjoaa kohtaamisen paikkoja monenlaisen kerhotoiminnan muodossa. Helsingin tuomiokirkkoseurakunnassa kerhoja on 3–6 -vuotiaille lapsille, ala-asteen 1-luokan oppilaille sekä vanhemmille tai hoitajille yhdessä lasten kanssa.

Vanhempana haluat antaa lapsellesi parasta mahdollista – hoivaa, lämpöä, turvallisuutta, tietoja ja taitoja. Kun tuot lapsesi kasteelle, saatat hänet seurakunnan yhteyteen. Se on hyvä perusta kristilliselle kasvatukselle. Lapsen turvallinen suhde Jumalaan, Taivaan Isään, on suureen tarpeeseen, kun lapsi kohtaa pettymyksiä ja suruja. Oletko tullut ajatelleeksi, ettei lapsesi osaa käyttää tätä lapseussuhdettaan Jumalaan, ellei häntä siihen opasteta. Jo yhteinen iltarukous vanhemman kanssa opastaa tähän turvallisuuteen. Seurakuntana olemme luvanneet olla rinnallasi auttamassa lastasi kasvamaan turvalliseen Jumala-suhteeseen.

Lapsityönohjaaja Päivi Yli-Korpela, p. (09) 2340 6210, paivi.yli-korpela@evl.fi.

Päiväkerhot

Päiväkerho toimii lapsen kasvupaikkana. Siellä toimitaan kumppanuudessa lapsen ja hänen perheensä kanssa. Toiminnassa painottuvat lapsesta välittäminen, lapsuuden ilon kokemukset ja lapsen hengellisen herkkyyden vaaliminen. Päiväkerho rakentaa lapsen kokemusta seurakunnasta, jossa hänet kohdataan kokonaisvaltaisesti.

Mikael Agricolan kirkon päiväkerhotilassa: 3x3 tuntia vko; ma, ti, ke, pe klo 9–12. Kerho on 3–6-vuotiaille. Lastenohjaaja Anne-May Oksanen, p.(09) 2340 6213. Mahdollisia vapaita paikkoja voi tiedustella suoraan ohjaajalta.

Ruoholahden kappelilla: 2x3 tuntia vko; ma, ke klo 13–16. Kerho on 3–6-vuotiaille. Lastenohjaaja Maarit Mustakallio, p.(09) 2340 6116.

Koululaisten iltapäivätoiminta

Koululaisten iltapäivätoiminta on ensisijaisesti ekluokkalaisille suunnattua kodinomaista toimintaa kaste-opetuksen hengessä. Iltapäiväkerhossa lapsella on mahdollisuus turvalliseen yhdessäoloon, lepoon, leikkiin ja ulkoiluun sekä myös läksyjen tekemiseen. Kerhoissa tarjotaan välipala. Toiminta on maksullista ja kerhoihin ilmoitaudutaan keväällä.

Perhekerhot

Perhekerho on kohtaustapaikka kotona lastaan hoitaville vanhemmille, isovanhemmille tai lapsen hoitajalle, ja sinne voit tulla ilman ennakkoilmoittautumista. Kerhossa saat jakaa toisten aikuisten kanssa arjen iloja ja huolenaiheita sekä vaihtaa kuulumisia ja kokemuksia kasvusta, kasvatuksesta ja yhdessäolosta. Sijaa löytyy myös elämän syvemmille kysymyksille. Perhekerhoja vetävät perhe- ja lapsityön ammattilaiset, joilta saat tukea mieltäsi askarruttaviin asioihin. Kerran kuukaudessa vietetään kirkkovarttia ja samalla voit tutustua seurakuntasi pappiin.

Ruoholahden kappelilla (Selkämerenkuja 1) maanantaisin ja tiistaisin klo 9.30–11.00.

Ohjaaja astenohjaaja Maarit Mustakallio, p. (09) 2340 6116

Kansainvälinen perhekahvila Café Agricolassa, Mikael Agricolan kirkolla (Sepänkatu 4) tiistaisin klo 10–11 (suomen- ja englanninkielinen kerho).

Lounasmahdollisuus Cafe Agricolassa tai diakoniaruokailussa kryptassa.

Ohjaaja lastenohjaaja Päivi Keronen, p. (09) 2340 6214.

Katajanokan seurakuntakodissa (Kauppiaankatu 8–10 B) tiistaisin klo 9.30–11.00.

Ohjaaja musiikkiterapeutti Petriina Auramo, p. (09) 2340 6116.

Mikael Agricolan kirkolla Café Agricola, lounasmahdollisuus, (Sepänkatu 3), torstaisin klo 10–12 lasten ja perheiden päivä.

Ohjaaja lastenohjaaja Anne-May Oksanen, p. (09) 2340 6213.

Liisa Huima

Meritullin seurakuntatalossa (Meritullintori 3) torstaisin 15–17.

Ohjaaja lastenohjaaja Maarit Mustakallio, p. (09) 2340 6116.

Suomenlinnan kirkon kryptassa

torstaisin klo 9.30–11.00.

Ohjaaja lastenohjaaja Päivi Keronen, p. (09) 2340 6214.

Pyhäkoulut

Pyhäkoulut kokoontuvat Tuomiokirkon kappelissa sekä Suomenlinnan kirkon kryptassa. Korkeavuorenkadun katutason kerhotilassa alkaa perheiden puuhapyhis keskiviikkoamupäivisin. Pyhäkoulu kokoontuu kerran kuukaudessa.

Tiedustelut pyhäkouluista: Maarit Mustakallio, p. (09) 2340 6116, maarit.mustakallio@evl.fi.

Kouluikäiset ja nuoret

Tuomiokirkkoseurakunnan kouluikäisille ja nuorille suunnattu työ toimii seurakuntamme alueella asuvien ja siellä kouluaan käyvien lasten ja nuorten sekä heidän perheidensä parissa. Tässä työssä kohtaamme kouluikäiset ja nuoret juuri sellaisina kuin he ovat ja tuemme heitä heidän omissa kehitysvaiheissaan erilaisten toimintamuotojen avulla.

Kouluikäisen ja nuoren elämässä monet niin pienet kuin isotkin kysymykset etsivät vastauksia. Tarjoamme mahdollisuuden hakea vastauksia, kokea ja kasvaa turvallisessa ympäristössä yhdessä ikätovereiden kanssa. Toimintamme parissa monet hengelliset kysymykset saavat hyvän kasvupohjan, kun kouluikäinen kurottaa kohti nuoruutta ja kun nuori ponnistaa aikuisuuden maailmaa kohten.

Kouluikäistyö tarjoaa kehittäväää toimintaa 7–14-vuotiaille nuorille. **Nuorisotyö** tarjoaa monipuolista toimintaa yli 14-vuotiaille nuorille.

Koululaisille järjestään monipuolista kerhotoimintaa: tyttöjen liikuntakerho, sähkökerho, isien ja poikien sähkökerho, kokkikerho, askartelu- ja piirustuskerho sekä olkkari. **Olkkari on avoin kerho**, jonne voi tulla joka viikko tai vain silloin tällöin pistäytymään. Joka viikko ohjelmassa on leikkimielinen viikon skaba, paljon askartelua tai kokkaamista. Tarjolla on myös pieni välipala. Olkkarissa voi myös pelata pingistä ja lautapelejä. Kerhot ovat maksuttomia.

Utta kouluikäisille Bulevardin kerhuhuoneessa

Kokkikerho Namaste järjestetään keskiviikkoisin kello 14.30–16.30 ja **Olkkari** kello 16.30–18.00 alkaen 19.10. Kansainvälisessä Namaste-kokkikerhossa tutustutaan eri maiden ruokiin ja ruokakulttuuriin. Olkkarissa on tarjolla vapaampaa tekemistä askartelun, pelailun tai kokkailun merkeissä. Olkkarissa tarjotaan myös välipala. Bulevardi kerhuhuonehuone sijaitsee osoitteessa Bulevardi 16. Käynti sisäpihalta.

Syksyn kohokohtina ovat Syysleiri pe–su 21.–23.10. Korpirauhan leirikeskuksesta sekä suuret Itsenäisyyspäiväjuhlat torstaina 1.12. Tuomiokirkon kryptassa.

Haluatko kerhonohtajaksi? Uusia ohjaajia koulutetaan Suomenlinnan kirkolla pe–la 30.9.–1.10.

Kaikista tapahtumista ja toiminnasta saa listätietoja nuorisotyönohjaajilta:

Susan Louhema, p. (09) 2340 6225 ja Nana Honkasalo, p. (09) 2340 6222 .

tai netistä: www.helsinginseurakunnat.fi/tuomiokirkko: kohdasta Toiminta/Kouluikäiset.

Helsingin tuomiokirkkoseurakunnan nuorisotyö tarjoaa monimuotoista ja säännöllistä viikkotoimintaa sekä virkistäviä erityistapahtumia yli 14-vuotiaille nuorille.

Tule katsomaan Mikael Agricolan kirkolle, Tehtaankatu 23, 00150 Helsinki, löytyisikö toiminnastamme jotain juuri sinua kiinnostavaa!

Lisätietoja nuorisotyöstä saat nuorisotyönohjaajalta: Anju Lahtinen, p. (09) 2340 6223, anju.lahtinen@evl.fi ja www.agricolaliike.fi.

Diakonia

Voit ottaa yhteyttä oman alueesi diakoniatyöntekijään, kun tarvitset tukea ihmissuhde- tai taloudellisiin ongelmiin tai apua kriisitilanteisiin. Meidät tavoitat sähköpostitse, puhelimitse tai tulemalla vastaanotolle. Myös kotonasi tapaaminen on mahdollista. Diakoniatyön auttamismahdollisuudet ovat rajalliset, mutta yhdessä voimme miettiä elämäntilannettasi ja kartoittaa ne tahot, joiden kautta voit saada lisää apua.

Diakoniatyön yhteystiedot

Tuomiokirkon alue

vs. johtava diakoniatyöntekijä Leena Engström
Annankatu 14 D
p. (09) 2340 6205

Vanhan kirkon alue

Diakonissa Satu Ahonen
Annankatu 14 D, p. (09) 2340 6201

Agricolan, Johanneksen, Suomenlinnan alueet

Diakonissa Lydia Rosenstein
Annankatu 14 D, p. (09) 2340 6203

Ruoholahden alue

Diakoni Tarja Lindfors
Ruoholahden kappeli
Selkämerenkuja 1, p. (09) 2340 6202

Vanhuksiin liittyvät asiat

Diakoni Helena Viitanen
p. (09) 2340 6204

Diakoniapastori

Ermo Äikää
p. (09) 2340 6173

etunimi.sukunimi@evl.fi

Ajanvaraus

oman alueen
diakoniatyöntekijälle
puhelimitse tai
paikan päällä
ke klo 12–12.30

Lähimmäispalvelun peruskurssi

maanantaisin kello 18–20

3.10. ja 17.10. Alppilan kirkolla, Kotkankatu 2
2.10. ja 24.10. Paavalinkirkolla, Sammatintie 5

Kurssilla kerrotaan vanhuuteen liittyvistä kysymyksistä sekä siitä, miten voi toimia lähimmäisenä vanhukselle. Kouluttajina ovat vanhustenpalvelun ja vuorovaikutuksen asiantuntijoita ja seurakuntien diakoniatyöntekijöitä.

Kurssille kutsutaan tasapainoisia aikuisia, jotka kokevat vanhusten asiat tärkeäksi ja haluavat auttaa toisia ihmisiä. Hakijat haastatellaan ja samalla voi itsekin pohtia, mitä odottaa kurssilta ja vapaaehtoistoiminnalta.

Koulutuksen järjestävät yhteistyössä Tuomiokirkkoseurakunta, Lauttasaaren, Kallion, Paavalin ja Töölön seurakunta. Tuomiokirkkoseurakunnan alueella ilmoittautuminen diakoniatyöntekijä Helena Viitaselle, p.(09) 2340 6204.

Diakoniaruokailu

TYÖTTÖMILLE JA VÄHÄVARAISILLE

Tiistaisin kello 12 (29.11. asti)

Mikael Agricolan kirkon kryptassa,
Tehtaankatu 23. Ateria maksaa euron.

Diakoniakahvit

AVOIN KOHTAAMISPAIKKA

KAIKENIKÄISILLE

Tiistaisin kello 14–16 (29.11. asti)

Ruoholahden kappelissa, Selkämerenkuja 1

Diakonian päiväkahvit

VAPAATA KESKUSTELUA JA YHDESSÄOLOA

Keskiviikkoisin kello 14–16 (30.11. asti)

Suomenlinnan kirkon kryptassa.

Ikäihmisten iltapäiväkahvit

Kruununhaan asukastila Krunan mestassa, Meritullinkatu 6, **perjantaisin klo 13–15.**

Tuomiokirkkoseurakunnan työntekijä on paikalla Mestassa 30.9., 28.10. ja 25.11.

Kahvimaksu 20 senttiä. Keskustelua, muistelua, laulua, yhdessäoloa. Tule sinäkin – voit tuoda myös kaverin mukana!

Järjestävät: Kruununhaan asukas yhdistys, Helsingin kaupunki, Kampin palvelukeskus ja Helsingin tuomiokirkkoseurakunta, Diva-projekti.

Poisnukkuneiden muistohetki pyhäinpäivänä

Pyhäinpäivänä 5. päivänä marraskuuta vietetään kaikissa muissa Tuomiokirkkoseurakunnan kirkoissa, paitsi Suomenlinnan kirkossa, poisnukkeineiden muistohetkeä.

Muistohetkessä kuullaan musiikkia ja Raamatun sanaa sekä luetaan viime pyhäinpäivän jälkeen kuolleiden, kunkin kirkon alueella asuneiden seurakuntalaisten nimet. Sytytämme kynttilän heidän muistolleen ja rukoilemme heidän puolestaan.

Poisnukkuneiden omaiset saavat kotiinsa kutsukirjeen muistohetkeen loka-kuun puolivälissä.

Joka viikko

Agricolamessu on uusi etelähelsinkiläinen viikoittainen messu: **joka keskiviikko kello 20 Mikael Agricolan kirkossa**. Messu kerää yhteen hyvin erilaisia ihmisiä, etsijöitä ja epäilijöitä, löytäneitä ja lohduttautuneita – miehiä, naisia, nuoria, vanhoja, liberaaleja, konservatiiveja ja kaikkia muita.

Messussa kuulet isoja sanoja, innostavia rytmejä ja rauhoittavaa rukousta. Agricolamessu on yhdistelmä matalinta mahdollista kynnystä, kompromissittominta puhetta ja kaupungin parasta musiikkia. Tavoitteena ei ole luoda palvelutuotantoa, vaan seurakunta. Agricolamessu on leikkikenttä, seurapiiri tai rakennustyömaa – jotain, jota ollaan tekemässä yhdessä. Mieli voi olla eri, kunhan tahto on sama. Ja se on tehdä tästä messusta kaupungin paras messu. Tule mukaan!

Tanssija Titta Tunkkari, Xaris Finland.

Sunnuntaisin	klo 10	Messu. Tuomiokirkko, Johanneksenkirkko, Vanha kirkko.
	klo 10	Pyhäkoulu. Tuomiokirkon kappeli. Suomenlinnan kirkon krypta.
	klo 12	Messu. Mikael Agricolan kirkko (vanha kaava), Ruoholahden kappeli.
	klo 14	Lähetyskirkon nuorten aikuisten messu. Tähtitorninkatu 18.
	klo 18	Tuomasmessu. Mikael Agricolan kirkko.
Kuun 1. sunnuntai	klo 14	Messu (2.10., 6.11., 4.12.). Suomenlinnan kirkko.
Maanantaisin	klo 7.15	Aamurukoushetki. Tuomiokirkon kappeli.
	klo 12	Päivärukous. Tuomiokirkko.
	klo 18	Luottamuksen rukoushetki (Taize-lauluja). Tuomiokirkon krypta.
Tiistaisin	klo 12	Päivärukous. Tuomiokirkko.
	klo 12	Päivämusiikki. Vanha kirkko.
Keskiviikkoisin	klo 8	Aamumessu. Vanha kirkko.
	klo 12	Urkuvartti. Tuomiokirkko.
	klo 13	SenioriFoorum, lisää s. 26.
	klo 18	Kohtaamispaikkana Krypta, lisää s. 24.
	klo 20	Agricolamessu. Mikael Agricolan kirkko, lisää s. 22.
Torstaisin	klo 8.30	Ekumeeninen rukoushetki. Studium Catholicum, Ritarikatu 3 A.
	klo 12	Viikkomessu. Tuomiokirkko.
	klo 13	Torstaipiiri: Virsilaulua ja hiljentymistä. Agricolan akvaario.
	klo 13	Sana ja sävel. (paritt. viikot, alkaen 13.10.). Ruoholahden kappeli.
	klo 18	Nuorten aikuisten lautapeli-ilta. Tuomiokirkon tapuli.
Perjantaisin	klo 7.15	Aamurukoushetki. Tuomiokirkon kappeli.
	klo 12	Päivärukous. Tuomiokirkko.
Lauantaisin	klo 18	Iltakirkko. Tuomiokirkko.
Ma-pe	klo 15-17	Pappi tavattavissa -päivystys (arkipäivisin). Tuomiokirkko.

Verna Kuntsi

Lisää tietoa tapahtumista on Katedraalin s. 25–27, Annankadun toimintakeskuksen tapahtumia s. 10–11, toimintaa lapsille ja perheille s. 16–17, kouluikäisille ja nuorille s. 18–19 sekä Diakonia-asiaa s. 20–21.

Seuraa nettisivujamme www.helsinginseurakunnat.fi/tuomiokirkko sekä Kirkko&kaupunki-lehden rivi-ilmoituksia ja kirkkohtaisia tiedotteita.

Kohtaamispaikkana Krypta

Kuukauden ensimmäinen ilta on kirjallisuusilta. Näissä illoissa keskustellaan etukäteen sovitusta kirjasta, jonka toivottavasti mahdollisimman moni on ennättänyt lukea. Kuukauden muina keskiviikkoina mm. lauletaan yhdessä tai kuullaan alustuksia, joista sitten keskustellaan.

Teeä tarjolla kello 17.30–17.55. Ohjelmaisuus alkaa kello 18. Iltahartaus päättää tilaisuuden viimeistään kello 19.30. Tuoleja voi tulla nostelemaan ja teepöytää kattamaan kello 17.

- 5.10. Kirjallisuusilta. Märta Tikkanen: Emma ja Uno
- 12.10. Dosentti Mikko Malkavaara: Ihmisoikeudet kuuluvat myös daliteille
- 19.10. Martti Laitinen ja Pekka Suikkanen: Uruista ja urkumusiikista
- 26.10. Vastuuviikon ilta. Projektisihteeri Anna Hyvärinen: Uskonnonvapaus – itsestäänselvyys. Vai onko?
- 2.11. Kirjallisuusilta. Markku Envall: Alkuräjähdyks on kesken
- 9.11. Körttiseurat
- 16.11. Pastori Panu Pihkala: Raamattu ja luonto
- 23.11. Professori Laura Kolbe: Historiaa hyppysissä – Helsinki 1812–2012
- 30.11. Hoosianna! Adventinajan virsiä ja lauluja.
- 7.12. Kirjallisuusilta. Arne Nevanlinna: Marie (poikkeuksellisesti Tapulissa).

Lisätietoja Juhana Kuusniemi, p. (09) 2340 6177.

Seppo J.J. Sirkka

JohanneksenkirKKo 120 vuotta -juhlakonsertti

Juhlakonsertti järjestetään sunnuntaina 20.11.2011 kello 18 JohanneksenkirKKossa.

Dvorak: Sellokonsertto nr. 1, op. 104. Solistina Timo-Veikko Valve.

Kantaesityksenä messu "Kumartakaa Valkeaa", kuorolle, orkesterille, uruille, pianolle ja solisteille. Säveltäjä Harri Ahmas. Solisteina Aulikki Eerola, sopraano ja Jorma Hynninen, baritoni.

Johtaa: Pertti Eerola

Kuorot: Johanneksen Kamarikuoro, Kampin Laulu ja Canzonetta Nova

Orkesterina: Johanneksen Kamariorkesteri

Liput.

Luottamuksen rukoushetket Tuomiokirkon kryptassa

Kaunis ja meditatiivinen Luottamuksen rukoushetki maanantaisin kello 18 antaa tilaa oman itsensä ja Jumalan etsimiseen ja rohkaisee kamppailuun paremman maailman puolesta. Noin kolmen vartin mittaisissa rukoushetkissä lauletaan Ranskasta Taizén ekumeenisesta yhteisöstä kotoisin olevia lauluja, kuunnellaan raamatuntekstejä ja hiljaisuutta sekä rukoillaan rauhaa omaan elämään ja koko maailmaan.

Kryptaan voi tulla jo kello 17, jolloin tarjolla on teetä ja oleilua. Rukoushetken järjestämisessä ja kryptan kaunistamisessa voi myös auttaa. Myös rukoushetkien jälkeen kryptassa on tarjolla teetä ja yhdessäoloa. Kryptaan (Kirkkokatu 18) on esteetön pääsy, mikä helpottaa liikuntaesteisten, vanhusten ja taaperoikäisten mukanaoloa rukoushetkessä.

Lisätietoja: teol. yo. Johanna Rajamäki, johanna.rajamaki@helsinki.fi, 050 570 7728, www.taize.fr/fi ja Luottamuksen rukoushetkistä: www.luottamuksenmessu.fi.

Levollinen Luottamuksen messu Agricolassa

Levollista ja avaraa Luottamuksen messua vietetään Mikael Agricolan kirkossa, Tehtaankatu 23, lauantaina 15.10, 19.11. ja 10.12. kello 18. Harmoniset Taizé-laulut luovat tilaa oman elämän katselulle ja hyvyyden puolesta kamppailemiselle. Teejatkot ovat Café Agricolassa.

Lisätietoja: Hannu Varkki, (09) 2340 6171, hannu.varkki@evl.fi, www.luottamuksenmessu.fi.

Mahdollisuus muutokseen – Sanan, musiikin ja rukouksen illat

Vanhassa kirkossa, Lönnrotinkatu 6, vietetään joka toinen torstai: 6.10., 20.10., 3.11. ja 17.11. kello 18, sanan, musiikin ja rukouksen iltaa. Yhteislaulun ja musiikin lisäksi kuullaan henkilökohtainen puheenvuoro ”minun muutostarinani”.

Vanhassa kirkossa, Lönnrotinkatu 6, kappalainen Arto Antturi juontaa ja avaa Raamatun muutostokertomuksia. Illan alussa mehu- ja teetarjoilu.

Seppo J.J. Sirkka

Mielenkiintoisia teemoja ja vierailijoita elämän eri aloilta

SenioriFoorum kokoontuu keskiviikkoisin kello 13 Mikael Agricolan kirkon kryptassa. Kerran kuukaudessa vietetään musiikkihetkeä kello 12 kirkkosalissa. Edullinen kahvi- ja sämpylätarjoilu alkaa kello 12. Luentojen lisäksi yhteislaulua, musiikkia, arpajaisia, Päivän Sana, rukousta ja yhdessäoloa sekä mielenkiintoisia retkiä ja matkoja. Ota ystäväsikin mukaan!

SenioriFoorumin järjestävät Kansan Raamattuseura ja Helsingin tuomiokirkkoseurakunta ja sitä luotsaavat rovasit Ensio Klemi ja Matti T. Amnell sekä suuri joukko vapaaehtoisia.

Tule mukaan kasvamaan, viihtymään ja saamaan uusia ystäviä. Perille pääsee raitiovaunuilla 3B ja 3T sekä busseilla 14 ja 16.

- 5.10. Vankila opetti. Kansan Raamattuseuran evankelista Ilkka Puhakka
- 12.10. Ystävyys on ykkönen. Lasten psykiatrian erikoislääkäri Raisa Cacciatore ja tietokirjailija Helena Häkkinen
- 19.10. Löydä Netin mahdollisuudet! Enter ry:n kouluttaja Sakari Eränen
- 26.10. Kun suru kohtaa. Laulaja, kirjailija Hanna Ekola ja Virpi Lahti, piano
- 2.11. Mitä eläimet viestittävät? FT, biologi, tietokirjailija Ilkka Koivisto
- 9.11. Elinvoimaa ikäihmisille. Marika Salonen, Uudenmaan Martat ry
- 16.11. Pelastusarmeija tänään. Pelastusarmeijan majuri Sirkka Paukku
- 23.11. Ikä ei ole sairaus eikä häpeä. Lääketieteen ja kirurgian tohtori, entinen valtioneuvoston jäsen Vappu Taipale
- 30.11. Onko taivas todellisuutta? Emerituspiispa Eero Huovinen
- 7.12. ”Joulu, joulu tullut on! – joululauluja ja muuta jouluisia ohjelmaa. Kansan Raamattuseuran toiminnanjohtaja Ulla Saunaluoma,

Mikael Agricolan kirkon päivämusiikkihetket klo 12 (Ennen SenioriFoorumia)

- ke 19.10. Pentti Ingerö, urut
- ke 16.11. Julia Tamminen, urut
- ke 14.12. Elena Rikkinen, urut

www.seniorifoorum.fi

Uskonnonvapaus tänään

Rauhan, ihmisoikeuksien ja kansainvälisen vastuun rukouspäivän tilaisuus maanantaina 24.10. kello 18 Vanhassa kirkossa.

Tulossa keväällä 2012

Helsingin tuomiokirkko 160 vuotta. Tuomiokirkon – silloisen Nikolainkirkon – vihkimisestä tulee kuluneeksi 160 vuotta 15.2.2012. Juhlaviikon aikana on luvassa monenlaista ohjelmaa: kirkon esittelyjä, konsertteja, messuja. Tarkempaa tietoa ensi vuoden alussa.

Maaliskuussa Tuomiokirkon kryptassa on **Riikka Juvosen taidenäyttely "Marian monet kasvot"**. Näyttelyyn liittyy oheistoimintaa. Tarkempi ohjelma alkuvuodesta.

Raamattupiirit

Roomalaiskirje

Maanantaisin kello 13.45–14.45 (12.12. asti),
Bulevardin kerhuhuoneessa, Bulevardi 16, sisäpiha. Ohjaaja
Liisa Kareluoto.

Evankeliumi Markuksen mukaan

Maanantaisin kello 15–16 (12.12. asti), Krista-kodissa, Kristianin-
katu 19. Ohjaajat Riitta Virkkunen ja Heli Savolainen.

Miesten raamattupiiri – Apostolien teot

Maanantaisin kello 18.30–19.30 (12.12. asti). Bulevardin kerho-
huoneessa, Bulevardi 16, sisäpiha. Ohjaaja Rainer Falenius.

Raamattu- ja rukouspiiri/sunnuntain Raamatun tekstit

Torstaisin kello 16.30–18.00 (15.12. asti), Vanha kirkossa, Lönn-
rotinkatu 6. Ohjaajat Henna Rasilainen ja Eeva Karppinen.

Hoosean kirja

Torstaisin kello 18.–19.30 (24.11. asti), Ruoholahden kappelilla, Selkämerenkuja 1. Ohjaaja Leena Huima.

Jumppaa naisille

Tuomiokirkon kryptassa **tuolijumpataan** keskiviikkoamuisin kello 9.30–10. Syyskausi päättyy 14.12.

Naisten seniorijumppa Meritullin liikuntasalissa, Meritullintori 3, 7. kerroksessa maanantai-
sin kello 9.30 ja kello 10.40. Syksyn viimeinen jumppakerta on 12.12.

Ryhmiiin ei tarvitse ilmoittautua. Mukaan voi tulla silloin, kun itselle sopii.

Sururyhmä läheisensä menettäneille

Ryhmä kokoontuu tiistaisin klo 17–18.30 Kampin palvelukeskuksessa, Salomonkatu 21 B, sinisessä
huoneessa (ylimmässä kerroksessa, hissi/portaat). Ryhmä alkaa 8.11. ja kokoontumisia on kahdeksan
syksyn ja talven aikana. Ryhmään otetaan kahdeksan henkeä.

Ilmoittautuminen 2.11. mennessä pastori Tiina Silvo, p.(09) 2340 6170 , 050 5264164, tiina.silvo@
evl.fi. Ryhmän toinen ohjaaja on FM Maija Mecklin.

Kangaspuukerho

kokoontuu keskiviikkoina 12.10., 9.11. ja 14.12. kello 18 Johanneksen kellaritilassa, Korkeavuorenka-
tu 10 B:n porttikäytävä.

Naistenfoorumi kaikenikäisille, -kokoisille ja -näköisille naisille

Piiri kokoontuu jakamisen, yhdessäolon ja yhdessä tekemisen merkeissä Ruoholahden kappelilla, Sel-
kämerenkuja 1, torstaisin klo 14–16 parillisilla viikoilla.

Kirkot ja kappelit

Helsingin tuomiokirkko

Unioninkatu 29, p. (09) 2340 6120
Avoinna ma–su klo 9–18

Tuomiokirkon krypta

Kirkkokatu 18 , p. (09) 2340 6121

Tuomiokirkon kappeli

Hallituskatu 7, p. (09) 2340 6120

Johanneksenkirkko

Korkeavuorenkatu 12 , p. (09) 2340 6122
Avoinna ma–pe klo 12–15

Mikael Agricolan kirkko

Tehtaankatu 23, p. (09) 2340 6123

Ruoholahden kappeli

Selkämerenkuja 1, p. (09) 2340 6125

Suomenlinnan kirkko

Suomenlinna C 43, p. (09) 2340 6126
Avoinna ke–su klo 12–15

Vanha kirkko

Lönnotinkatu 6 , p. (09) 2340 6128
Avoinna ma–pe klo 12–15

Seurakuntakodit ja -salit

Bulevardin seurakuntasali

Bulevardi 16 B, p. (09) 2340 6130

Annankadun sali

Annankatu 14 D, p. (09) 2340 6247

Katajanokan seurakuntakoti

Kauppiaankatu 8–10 B, p. (09) 2340 6132

Café Agricola

Tehtaankatu 23, Sepänkatu 4
Avoinna ti–pe klo 10–17
Lounas ti–pe klo 11–14

Kirkkoherranvirasto

Bulevardi 16 B, 1. krs, p. (09) 2340 6100

Tilavaraukset, p. (09) 2340 6111

Avoinna ma ja ti klo 9–15, ke klo 12–17, to ja pe klo 9–12

www.helsinginseurakunnat.fi/tuomiokirkko

tuomiokirkko.srk@evl.fi

etunimi.sukunimi@evl.fi

KIRKKO HELSINGISSÄ
TUOMIOKIRKKOSEURAKUNTA